

Lausuntopyyntö maantieverkon nopeusrajoitusohjeen päivittämisestä

Khall 17.06.2024 § 109
129/08.00.00/2024

Valmistelija

Vs. tekninen johtaja Mikko Hiltunen
puh. 040 628 0550
etunimi.sukunimi@luumaki.fi

Luumäen kuntaan saapui 4.6.2024 lausuntopyyntö Väylävirastolta ja lausunto on toimitettava viimeistään 4.7.2024 lausuntopalvelu.fi:ssä. Luumäen kunnan lausunnon antaa kunnanhallitus.

Väylävirastossa on käynnissä maanteiden nopeusrajoitusohjeen päivitys. Tavoitteena on, että nopeusrajoitusjärjestelmä on kokonaisuutena johdonmukainen ja linjassa nykyisten liikenne- ja ympäristöolosuhteiden kanssa. Siten ohjeella pyritään varmistamaan yhteneväinen palvelutaso eli saavutettavuus ja turvallinen liikenne koko maassa. Liikenneympäristöön sopivat nopeusrajoitukset vaikuttavat eniten moottoriajoneuvoilla liikkuvien matka-aikoihin ja liikenneturvallisuuteen, mutta myös suojattomien liikkujien, kuten kävelen tai pyörällä liikkuvien, kokemaan turvallisuuden tunteeseen.

Liikenneturvallisuusstrategian mukaan Suomella on tavoitteena 2050 nolla kuolemaa liikenteessä. Ohjeessa esitettyjen kriteerien perusteella valtakunnallisesti nopeusrajoitus laskisi 100 km/h:sta 80 km/h:aan noin 1800 kilometrillä. Tämä on 4,5 % siitä tieverkosta, joka ei ole yleisrajoituksen piirissä. Muutos kohdistuu teihin, joilla onnettomuusriski on kohonnut. Näitä teitä ovat vähäliikenteiset maantiet ja vilkasliikenteiset tiejaksot, joilla kohtaamisonnettomuusriski on kohonnut. Suurimmat vaikutukset liikennesuoritteeseen näkökulmasta kohdistuvat kuitenkin vilkkaimmille teille. Vaikutukset maakuntakeskuksien saavutettavuuteen ovat pienet, suuri osa tienkäyttäjistä saavuttaa lähimmän maakuntakeskuksen edelleen alle tunnissa. Matka-aikaa muutos lisäisi kaupunkien välillä kahdesta viiteen minuuttia.

Liikenneturvallisuushyötyinä muutos tarkoittaa 14,1 miljoonaa euron lisäsäästöä onnettomuuskustannuksina. Arvioitu kuolemien (3,8) ja vakavien loukkaantumisten (3,4) vuotuinen vähenemä on yhteensä noin 7. Aikavaikutuksina muutos tarkoittaa 12,5 miljoonan euron lisäkustannuksia. Polttoainekustannuksina muutos tuo lisäsäästöä 4,1 miljoonaa euroa ja hiilidioksidipäästösäästöjä 0,4 miljoonaa euroa. Liikenneturvallisuushyödyt ovat siis aikakustannusmenetyksiä suuremmat. Kokonaisuudessaan positiivinen kustannusvaikutus on 6,1 miljoonaa euroa.

Väylävirasto pyytää lausuntoa erityisesti seuraavista asioista:

1. Millaisia vaikutuksia arvioitte suunnitelluilla maanteiden nopeusrajoitusten muutoksilla olevan toimintaan (aikataulut, matka-ajat, koettu turvallisuus ja saavutettavuus, kävelyn ja pyöräliikenteen turvallisuus jne.)?
2. Mitä mieltä olette liikenneturvallisuuden parantamisesta nopeusrajoituksia muuttamalla? Millaisia muita keinoja ehdottaisitte ajatellen myös rajallisia rahallisia resursseja väyläverkon kehittämiseen?

3. Miten maanteiden nopeusrajoitukset tukevat valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman asettamia tavoitteita ja alueenne liikennejärjestelmän kehittämisen suunnitelmia?

4. Muita huomioitasi, mitä?

Esittelijä

Kunnanjohtaja Alaheikka Risto

Ehdotus

Luumäen kunnanhallitus päättää antaa Väyläviraston maantieverkon nopeusrajoitusohjeesta seuraavan lausunnon:

Liikenneturvallisuuksi nopeuden alentaminen kasvattaa huomattavasti. Nopeuden alentaminen asettaa maakuntia sekä kuntia eriarvoiseen asemaan saavutettavuuden kannalta. Lausuntoaineistossa on laskettu mielestämme epärealistiset vaikutukset matka-aikoihin ja vaikutukset matka-aikoihin ovat huomattavasti suuremmat kuin aineistossa annetut. Matka-aikojen vaikutukset vaikuttavat huomattavasti alueen saavutettavuuteen sekä vaihtoehtoiset reitit nousevat esille ja tätä kautta alueellinen vaikutus voi olla hyvinkin suuri. Tämä tulee varmasti vaikuttamaan myös alueelliseen elinvoimaan.

Liikenneturvallisuuksi voidaan parantaa myös erottamalla ajokaista toisistaan ja tätä vaihtoehtoa pidetään parempana vaikkakin kustannukset ovat huomattavasti korkeammat kuin nopeuden alentamisessa. Luumäen kunta ei pidä hyvänä vaihtoehtona alentaa nopeutta välillä Luumäki – Kouvola.

Päätös

Ehdotuksen mukaan.